

สมาคมเงินกู้ยืมการมีส่วนร่วมทางการเมือง : ศึกษากรณี
สมาคมเงินจังหวัดพิษณุโลกกับการเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาล ปี พ.ศ. 2528

นายบรรณพ พุกจันทร์

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาด้านหลักสูตร ตรีปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชาการปกครอง

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2533

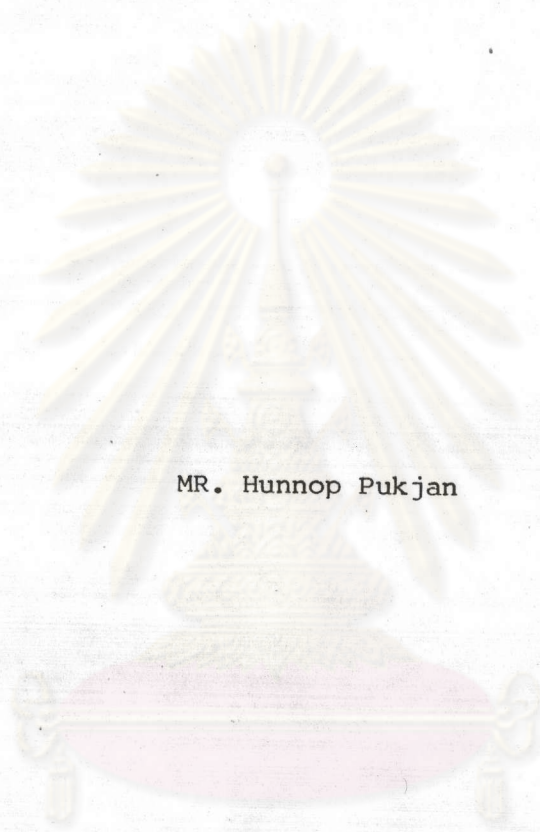
ISBN 974-577-819-2

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

016564

i 10306948

CHINESE ASSOCIATION AND POLITICAL PARTICIPATION :
A CASE STUDY OF PHITSANULOKE CHINESE ASSOCIATION AND
ELECTION OF MUNICIPALITY MEMBERS ON 1985

MR. Hunnop Pukjan

ศูนย์วิทยุวิทยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
For the Degree of Master of Arts

Department of Government

Graduate School

1990

หัวข้อวิทยานิพนธ์

สมาคมจีนกับการมีส่วนร่วมทางการเมือง ศึกษากรณี : สมาคมจีน
จังหวัดพิษณุโลกกับการเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาลปี พ.ศ.2528

โดย

นายบรรณพ พุกจันทร์

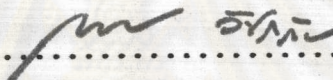
ภาควิชา

การปกครอง

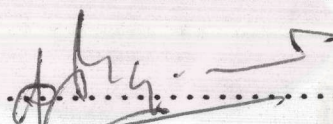
อาจารย์ที่ปรึกษา

รองศาสตราจารย์ ดร.วิทยา สุจริตชนารักษ์

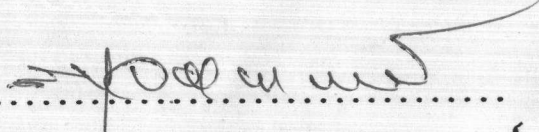
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้หัวข้อวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิต

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ศาสตราจารย์ ดร.ถาวร วัชรภัย)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(ศาสตราจารย์ ดร.สุจิต บุญบงการ)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.ปรีชา ทงษ์ไกรเลิศ)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.วิทยา สุจริตชนารักษ์)

พิมพ์ต้นฉบับบทคัดย่อวิทยานิพนธ์ภายในกรอบสี่เหลี่ยมนี้เพียงแผ่นเดียว

บรรณพ ทูทจันทร : สมาคมจีนกับการมีส่วนร่วมทางการเมือง : ศึกษากรณีสมาคมจีนจังหวัด
พิษณุโลกกับการเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาล ปี พ.ศ. 2528 (SHINESE ASSOCIATION AND
POLITICAL PARTICIPATION : A CASE STUDY OF PHITSANULOKE CHINESE
ASSOCIATION AND ELECTION OF MUNICIPALITY MEMBERS IN 1985) อ.ที่ปรึกษา :
รศ. ดร.วิทยา สุจริตอนารักษ์, 224 หน้า ISBN 974 577-819-2

ในการศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ที่จะศึกษารูปแบบการเข้ามามีส่วนร่วมทางการเมืองของสมาชิก
สมาคมจีน โดยมีมูลเหตุที่สำคัญเพื่อปกป้องผลประโยชน์ของกลุ่มคน ไม่ว่าจะเป็นผลประโยชน์ที่ได้รับโดยตรง
หรือผลกระทบที่เกิดจากการบริหารงานของเทศบาล โดยใช้ข้อมูลทั้งจากแบบสอบถาม เอกสาร เน้นที่การ
สัมภาษณ์ โดยมีบุคคลกลุ่มเป้าหมายอยู่ที่ คณะกรรมการของสมาคมจีน จังหวัดพิษณุโลก สมาชิกสภาเทศบาล
เมืองพิษณุโลก และบุคคลภายนอกที่มีความรู้เกี่ยวกับเรื่องนี้เป็นอย่างดี

ผลการศึกษาพบว่า สมาชิกสมาคมจีน ซึ่งเป็นกลุ่มเศรษฐกิจและผลประโยชน์ที่ใหญ่ที่สุดในเขต
เทศบาลมีความเกี่ยวข้องกับด้านผลประโยชน์กับเทศบาล ทั้งโดยตรงและทางอ้อม เกี่ยวพันด้านผลประโยชน์
กับสมาชิกสภาเทศบาลในด้านความร่วมมือกันในการแสวงหาธุรกิจที่จะดำเนินการในส่วนของเทศบาล และ
ยังเอื้ออำนวยประโยชน์ให้กัน ตั้งแต่กระบวนการเลือกตั้งจนถึงการบริหารงานของเทศบาล

ในส่วนรูปแบบของกร เข้ามามีส่วนร่วมของสมาชิกสมาคมจีน พบว่า สมาชิกสมาคมจีน เข้ามามีส่วน
ร่วมในทุกระดับ ตั้งแต่การให้การสนับสนุนด้านต่าง ๆ แก่กลุ่มการเมืองที่สนับสนุนให้ได้รับเลือกตั้งกับลงสมัคร
รับเลือกตั้งเองส่วนหนึ่ง เพื่อเข้าบริหารงานเทศบาลโดยตรง ถึงแม้จะมีจำนวนเพียง 40% ก็ตาม เนื่องจาก
คิดการระดมทุนดำเนินธุรกิจและค่านิยมทางสังคมเก่า ๆ

และสุดท้าย สมาชิกสมาคมจีน ซึ่งมีลักษณะกลมกลืนทางวัฒนธรรมจนมีความเป็นคนไทยสูงมากขึ้น
มีแนวโน้มที่จะใช้พลังทางเศรษฐกิจที่มีอยู่เข้ามามีส่วนร่วมทางการเมืองโดยตรงสูงขึ้นในระดับต่าง ๆ

ศูนย์วิทยุทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาควิชา ..... การปกครอง
สาขาวิชา ..... การปกครอง
ปีการศึกษา 2533

ลายมือชื่อนิสิต .....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา .....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม .....

พิมพ์โดยศูนย์บริการห้องสมุดวิทยานิพนธ์ภายในกรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ

HUNNOP PUKJAN : CHINESE ASSOCIATION AND POLITICAL PARTICIPATION :
A CASE STUDY OF PHITSANULOKE CHINESE ASSOCIATION AND ELECTION OF
MUNICIPALITY MEMBERS IN 1985 THESIS ADVISOR : ASS. PROF. WITHAYA
SUCHARITHANARUGSE, Ph.D., 224 pp. ISBN 974-577-819-2

This study aims at finding out the pattern of political participation of the members of the Chinese Association who are motivated by the need to protect their own interest directly or indirectly affected by the municipal administration. Data used are both documentary and interviews derived from members of the executive committee of the Chinese Association of Phitsomloke members of the Litsanuloke's Municipality and some key informants.

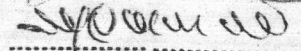
It is found out that members of the Chinese Association which is the biggest economic and interest group in the municipality area, are heavily involved with interest derived from the municipality. They have dealings with members of the municipal council. Both groups mutually help each other both election Campaign and in administration.

As for level of participation, it is clear that this takes place either from of support political group in municipal, election, entering the election themselves although the percentage is about 40%. This is due to business responsibility and old social norms. Rembers of the Chinese Association are highly, ossimiloted into Thai Cultural Context. They are willing to use their exonomic power to porticipate more in politics.

ศูนย์วิทยุทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาควิชา การปกครอง .....
สาขาวิชา การปกครอง .....
ปีการศึกษา ๒๕๓๓ .....

ลายมือชื่อนิติกร

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม .....

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยความอนุเคราะห์จากบุคคลหลาย ๆ ฝ่าย ในโอกาสที่ผู้เขียนขอกราบขอบพระคุณคณาจารย์ทุก ๆ ท่านในภาควิชาการปกครอง คณะรัฐศาสตร์ ที่ได้ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้ต่าง ๆ ให้กับผู้เขียนตลอดระยะเวลาการศึกษา ขอกราบขอบพระคุณ ท่านรองศาสตราจารย์ ดร.วิทยา สุจริตชนารักษ์ อาจารย์ที่ปรึกษา ที่คอยแนะนำเอาใจใส่ ให้กำลังใจแก่ผู้เขียนด้วยดีตลอดมา ซึ่งจะไม่ลืมพระคุณนี้ตราบนานชั่วชีวิต ขอขอบพระคุณ ท่านศาสตราจารย์ ดร.สุจิต บุญบงการ และ รองศาสตราจารย์ ดร.ปรีชา หงษ์ไกรเลิศ ประธานและกรรมการสอบวิทยานิพนธ์นี้ตามลำดับ ซึ่งได้ช่วยให้คำแนะนำเพิ่มเติมจนกระทั่งทำให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สมบูรณ์ขึ้น

นอกจากนี้ผู้เขียนยังขอกราบขอบพระคุณ ท่านพันเอก (พิเศษ) ประกอบ ทองรอด พลตรี สุรฤทธิ์ สมเชื้อ คุณบรรเลง รอบบรรเจิด นายกสมาคมจีน พิษณุโลก คุณสุวรรณ อุบลเจริญ นายกเทศมนตรี กรรมการสมาคมจีน และสมาชิกสภาเทศบาลทุกท่านที่ให้ความร่วมมือในการหาข้อมูลเป็นอย่างดี และขอขอบพระคุณ คุณเรียม กิตติพงษ์ธนกิจ กับคณะเจ้าหน้าที่คณะรัฐศาสตร์ และเจ้าหน้าที่บัณฑิตวิทยาลัยทุกท่านที่คอยช่วยเหลือให้กำลังใจตลอดเวลา

ท้ายนี้ ผู้เขียนขอกราบพระคุณ คุณพ่อ คุณแม่ พี่ น้อง และเพื่อนรักทุก ๆ ท่านที่คอยให้กำลังใจผู้เขียนและมีส่วนช่วยสนับสนุนให้วิทยานิพนธ์นี้สำเร็จลุล่วงด้วยดี

คุณยิววิทยธรพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
บรรณพ พุกจันทร์

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
สารบัญ	ช
บทที่	
1 บทนำ	1
ทฤษฎีและแนวความคิดที่ใช้ในการศึกษา	1
2 เทศบาลเมืองพิษณุโลก และสมาคมเงินจังหวัดพิษณุโลก	38
การเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาลเมืองพิษณุโลก ปี 2528	51
การก่อตั้งสมาคมเงินในประเทศไทย	59
กำเนิดสมาคมเงินจังหวัดพิษณุโลก	64
3 การรวบรวมข้อมูลและวิเคราะห์	75
สถานภาพทางสังคม ของสมาคมเงินจังหวัดพิษณุโลก	79
สถานภาพ ทางเศรษฐกิจของสมาคมเงินจังหวัดพิษณุโลก	82
สถานภาพ ทางการเมืองของสมาคมเงินจังหวัดพิษณุโลก	88
สมาคมเงินกับการมีส่วนร่วมการเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาลปี 2528	95
กิจกรรมของสมาคมที่ก่อให้เกิดรากฐานอำนาจทางการเมือง	95
กรรมวิธีการมีส่วนร่วมในกระบวนการเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาลปี 2528	103
ความสัมพันธ์ด้านผลประโยชน์ระหว่างเทศบาลกับสมาชิกสมาคมเงิน ระหว่างสมาชิกสมาคมเงินกับสมาชิกสมาคมเงินและระหว่างสมาชิกสภาเทศบาล กับสมาชิกสภาเทศบาล	126

สารบัญ (ต่อ)

บทที่		หน้า
4	สรุป	162
	ข้อเสนอแนะ	175
	บรรณานุกรม	184
	ภาคผนวก	189
	ประวัติผู้เขียน	214

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย